

Sveriges Exportkontrollförening

2022-06-10

Till

Utrikesdepartementet

Dnr UD2022/03888

Med anledning av remiss den 10 mars 2022 avseende Promemorian Avgiftsskyldighet för den som tillhandahåller tekniskt bistånd enligt krigsmateriellagen, får Sveriges Exportkontrollförening anföra följande.

I promemorian föreslås att nuvarande avgiftsskyldighet till ISP utökas till att omfatta även den som tillhandahåller tekniskt bistånd till någon i utlandet enligt lagen (1992:1300) om krigsmateriel. (krigsmateriellagen).

Exportkontrollföreningen anser det principiellt fel att ISP finansieras genom avgifter från företagen. De uppgifter som myndigheten ISP utför är av den karaktären att verksamheten i stället bör finansieras på vanligt sätt med statsanslag.

Avgifter från företag för finansiering av myndigheters verksamhet kan accepteras om verksamheten i första hand är ett intresse för företagsamheten och det råder en direkt koppling mellan avgiften och den tjänst som erhålls.

Dessa krav på avgiftsfinansiering för att göra en sådan legitim är inte uppfyllda på det nu aktuella området. ISP är en central förvaltningsmyndighet med bland annat kontroll- och tillsynsuppgifter rörande krigsmateriel, produkter med dubbla användningsområden och kemiska vapen. Denna tillsynsverksamhet är grundad på politiska beslut och uttryck för ett allmänt samhällsintresse. En avgiftsfinansiering av verksamheten medför bland annat en otydlighet i åtskillnaden mellan den granskande och den granskade som kan ifrågasättas.

Särskilt starka skäl talar för att den verksamhet som avser internationellt samarbete och annat som inte direkt berör tillsynsverksamheten, men som ligger inom ISP:s verksamhetsområde, finansieras genom statsanslag. ISP får också ständigt nya uppgifter på detta område.

Det torde också vara praktiskt omöjligt att konstruera ett helt rättvist avgiftssystem med direkt koppling till utnyttjandet. Orättvisorna i systemet och den alltför svaga kopplingen till utnyttjandet gör att det kan ifrågasättas om systemet uppfyller kraven för att anses som en avgift och i stället utgör en extra skatt.

Ett annat problem är att avgiftssystemet innebär att företagen belastas med ett mycket omfattande uppgiftslämnande och stora administrativa kostnader, ett uppgiftslämnande som också innebär risk för röjande av affärshemligheter. Även hos inblandade myndigheter torde de administrativa kostnaderna för ett avgiftssystem vara högre än för ett normalt finansieringssystem med statsanslag.

Det är också viktigt att framhålla att avgiftssystemet innebär en konkurrensnackdel för svenska företag.

På grund av det anförda anser Exportkontrollföreningen att avgiftssystemet bör avskaffas i sin helhet och att verksamheten vid ISP i stället finansieras genom anslag i statens budget.

Givet det förhållandet att avgiftssystemet nu finns har Exportkontrollföreningen dock inget att erinra mot förslagen i den remitterade promemorian i och för sig.

SVERIGES EXPORTKONTROLLFÖRENING

Annette Eriksson
Ordförande